

13.21.1 RS/FS förslag: Översyn av kriterier, villkor och anslutningsformer för medlemskap i RF och SISU

Förslag:

RS föreslår att RF-stämman beslutar

- att** uppdra till RS att göra en översyn av kriterier, villkor och anslutningsformer till RF, och till RF-stämman 2019 framlägga förslag till nya regler att tillämpas vid denna stämma.

FS föreslår att SISU-stämman beslutar

- att** uppdra till FS att göra en översyn av kriterier, villkor och anslutningsformer till SISU, och till SISU-stämman 2019 framlägga förslag till nya regler att tillämpas vid denna stämma.

Sammanfattning

Mot bakgrund av arbetet med Strategi 2025 har frågan om förutsättningarna och formerna för medlemskap i RF, och därmed SISU, åter aktualiserats. Därtill finns en motion (nr 8) från Sv Innebandyförbundet med ett konkret yrkande i frågan.

RS och FS har för avsikt under den kommande perioden att göra en grundlig genomlysning av kriterierna och villkoren för medlemskap i RF och SISU, och att även se över vilka olika alternativa anslutningsformer som kan finnas utöver det ”raka” medlemskapet. Utgångspunkter för arbetet är bland annat att:

- en tydlig definition av vad som är idrott behöver göras;
- formerna för anslutning av idrottsorganisationer behöver ses över och kodifieras, inte minst vad avser idrottsverksamheter som är ”nära besläktade”; och
- befintliga mindre SF:s förutsättningar och villkor för medlemskap (bl.a. storlekskriteriet) bör ses över; samt
- kriterier och villkor för medlemskap i SISU bör ses över i anslutning till ovanstående.

Bakgrund

Villkor och kriterier för medlemskap

Villkoren för medlemskap i Sveriges Riksidrottsförbund (RF) regleras i 10 kap. RF:s stadgar. I 2 § föreskrivs följande kriterier för prövning av förbunds ansökan om medlemskap RF:

1. Förbundet ska bedriva och administrera idrott.
2. Förbundet ska vara en ideell förening.
3. Förbundets verksamhet ska stå i samklang med av RF-stämman beslutad verksamhetsidé, vision och värdegrund enligt 1 kap.

4. Förbundet får inte bedriva/administrera idrottslig verksamhet som är nära besläktad med verksamhet inom till RF redan anslutet SF.

5. Förbundet ska ha minst 25 medlemsföreningar med minst 1 500 medlemmar.

Om det finns särskilda skäl kan, efter förslag av RS, beslut om medlemskap tas med avvikelser från villkoren i 4 och 5 punkterna.

Skulle villkoren i 2 § inte uppfyllas finns möjlighet att utesluta SF i enlighet med 3 § som har följande lydelse:

3 § Uteslutning

SF som inte uppfyller villkoren för medlemskap eller som inte efterlever dessa stadgar, eller som gjort sig skyldigt till ekonomiska oegentligheter som allvarligt skadat idrottens anseende kan, efter förslag av RS, uteslutas genom beslut av RF-stämman.

Kriterierna för medlemskap i Studieförbundet SISU Idrottsutbildarna (SISU) regleras i 7 kap. SISU:s stadgar. Enligt 1 § kan SF som är medlemmar i RF beviljas medlemskap genom beslut av FS. Annan riksorganisation än SF kan även erhålla medlemskap genom beslut av SISU-stämman om följande villkor i 2 § är uppfyllda:

1. Förbundet administrerar/bedriver idrottslig verksamhet.
2. Förbundet är en ideell förening.
3. Förbundets verksamhet står i samklang med SISU:s ändamål och verksamhet enligt 1 kap. 1 §.

Även SISU:s medlemsorganisationer kan uteslutas, och då i enlighet med 7 kap. 3 § SISU:s stadgar:

3 § Uteslutning

SF/MO som inte uppfyller villkoren för medlemskap eller som inte efterlever dessa stadgar kan, efter prövning av FS, uteslutas genom beslut av SISU-stämman.

Idag (dvs före RIM 2017) har RF 71 medlemsförbund vilka samtliga även är medlemmar i SISU. SISU har därutöver ytterligare tre medlemsorganisationer (MO) i form av Svenska Livräddningssällskapet, Svenska Pistolskytteförbundet och Svenska Bridgeförbundet. Medlemsbasen är således i stort sett identisk mellan RF och SISU.

Idrott/Idrottslig verksamhet

I både RF:s och SISU:s stadgar anges att ett av kriterierna för ett förbunds medlemskap är att det administrerar/bedriver idrott/idrottslig verksamhet. RF-stämman har i två fall nekat medlemskap på den grunden att stämman inte ansett att medlemssökande förbund organiserat idrottslig verksamhet. Bridge har av RF-stämman vid upprepade tillfällen ansetts inte vara idrott, och bodybuilding (inom Sv Kroppskulturförbundet) har inte heller vid flera tillfällen ansetts vara idrott vad avser själva tävlingsmomentet. Till saken hör att bridgeförbundet erhöll medlemskap i SISU innan RF-stämman för första gången slog fast att bridge inte är en idrott, vilket kan vara en förklaring till nuvarande ordning. Verksamheter som e-sport och schack har aldrig prövats tidigare av någon RF-stämman (eller SISU-stämman).

Nära besläktad verksamhet samt ombildning av SF till nya egna medlemsförbund

Sedan Riksidrottsmötet 1983 i Ronneby har antalet SF ökat från 56 till nuvarande 71. I flera fall är det fråga om nya förbund som uppkommit genom uppdelning av befintligt SF. Inom kampsporterna har Sv Taekwondoförbundet och Sv Karateförbundet erhållit medlemskap som egna SF vid RF-stämman 1997 respektive 2009, från att tidi-

gare ha ingått i det SF som idag heter Sv Budo & Kampsportförbundet. Det senare förbundet har för övrigt sin grund i det ursprungliga Sv Judoförbundet som erhöll medlemskap i RF 1961 och som namnändrades 1969 till Sv Budoförbundet när ytterligare budogrenar upptogs i förbundet. Därefter delades Sv Budoförbundet och ett nytt Sv Judoförbund bildades och fick medlemskap i RF 1989. Även Sv Tyngdlyftningsförbundet har delats upp genom att Sv Styrkelyftförbundet bildades och fick medlemskap i RF 1997. Härutöver har det tidigare Sveriges Militär- och Mångkampsidrottsförbund, numera Sv Mångkampsidrottsförbund, ”knoppat av” verksamheter i Sv Skidskytteförbundet och Sv Triathlonförbundet, vilka båda har erhållit medlemskap i RF.

Det omvända förhållandet, dvs att förbund gått samman är mindre vanligt. Den enda sammanslagningen av två SF i modern tid skedde genom att det tidigare medlemsförbundet Sv Kanotseglarförbundet gick samman med Sv Kanotförbundet. Försök har gjorts att sammanslå (”fusionera”) Sv Friidrottsförbundet och Sv Gångförbundet (som internationellt tillhör samma förbund), men utan framgång än så länge. Inom skyttesporten och ridsporten har sammanslagningar skett genom att idrottsorganisationer utanför RF (s.k. övriga idrottsorganisationer) gått samman i nuvarande Sv Ridsportförbundet respektive Sv Skyttesportförbundet. Beträffande skyttet så är det enbart Sv Pistolsskytteförbundet som inte följde med till den nya skyttesportorganisationen, utan finns fortfarande utanför idrottsrörelsen, om än medlem som ett MO inom SISU. Ytterligare ett exempel på sammanslagning är det dåvarande SF:et Sv Skridskoseglarförbundet som i början av 80-talet slogs samman med det medlemssökande Sv Isjaktförbundet till bildade Sv Isseglarförbundet.

Organisering i egna förbund inom ett SF

Bland de för närvarande 71 medlemsförbunden finns även interna uppdelningar i klassförbund/grenförbund/underförbund.

Sv Seglarförbundet har sedan lång tid organiserat sin verksamhet även i 80 klassförbund för olika båttyper, och Korpen har sedan länge haft centrala nationella organisationer/förbund (f.n. 17), såsom t.ex Postens Idrottsförbund och Kommunanställdas Fritidsförbund.

I ett antal av de 71 medlemsförbunden som organiserar olika grenar/idrotter, har av olika anledningar bildats underförbund/grenförbund. Sv Flygsportförbundet var tidigt ute och, efter RS godkännande, bildades grenförbund för de olika disciplinerna såsom Sv Segelflygförbundet, Sv Hängflygförbundet m.fl. Även Sv Budo & Kampsportförbundet har inrättat s.k. underförbund (idag 14) som t.ex Sv Aikidoförbundet, Sv MMA-förbundet, Sv Muaythai-förbundet m.fl. Nyligen har även Sv Taekwondoförbundet och Sv Frisbeeförbundet skapat underförbund/grenförbund för olika stilarter/grenar.

Samarbetsförbund

En ytterligare variant av, om inte direkt så indirekt, anslutning till RF är den möjlighet som finns för ett förbund utanför RF att genom ett samarbetsavtal med ett befintligt SF erhålla vissa medlemslikande fördelar. Genom åren har RS, i samband med medlemsansökan från förbund med nära besläktad verksamhet till befintligt SF, i sin avslagsmotivering rekommenderat förbundet att uppta förhandlingar med ett närliggande SF om ett samarbete. Genom upprättat samarbetsavtal med ett SF, godkänt av RS, har bland annat LOK-stöd kunna erhållas för förbundets medlemsföreningar, och även administrativa fördelar kunnat erhållas. Syftet med samarbetsavtalen har från RF:s sida varit att den nya idrotten på sikt skulle kunna uppgå som gren inom befintligt SF. Sv

Trampolinförbundet är ett exempel på förbund som hade samarbetsavtal med Sv Gymnastikförbundet, men som idag inte längre finns eftersom trampolin har blivit en ordinarie gren inom gymnastiken. Ett annat exempel på en samarbetsavtalsrelation är Sv Islandshästrförbundet och Sv Ridsportförbundet, där intentionerna är att dessa förbund i vart fall på sikt ska kunna inlemmas i samma organisation.

RS/FS överväganden

Till årets RF-stämman föreligger medlemsansökningar från nio förbund, och till SISU-stämman har ett förbund, Sv Schackförbund, ansökt om medlemskap. Medlemsansökningarna ska prövas utifrån angivna kriterier och villkor i RF:s respektive SISU:s stadgar (se ovan). Enligt RS/FS uppfattning finns på flera punkter fortfarande oklarheter i dessa kriterier och villkor.

Förvisso har RF-stämman både 2009 och 2011 behandlat frågan om anslutningsformer inom RF, i syfte att bland annat öppna dörrarna för nya idrotter. Även i idrottspropositionen 2009 (2008/09:126 Statens stöd till idrotten) uttalas att RF måste ha en generös inställning till att acceptera nya medlemmar, och att olika SF även i fortsättningen visar en öppenhet mot nya idrotter, grenar och stilar. RF-stämman 2011 beslöt mot bakgrund härav att göra en justering av stadgarna till den nuvarande lydelsen, med lägre storlekströskel och med möjlighet att inta fler s.k. kategoriförbund/motionsidrottsförbund.

Oaktat denna process, och de beslut som kom att bli följden härav, kvarstår ändå ett antal problemställningar som måste klargöras.

- *För det första* bör själva definitionen av idrott i 1 kap. RF:s stadgar göras tydligare.
- *För det andra* finns många otydligheter med vad som menas med kriteriet om idrottslig verksamhet som är ”nära besläktad” med verksamhet inom till RF redan anslutet SF. ”Släktskapskriteriet” måste både analyseras och ges en tydligare villkorsram.
- *För det tredje* bör anslutningsvillkoren (bl.a storlekskriteriet) för mindre förbund, inbegripet befintliga SF, ses över i syfte att finna både rationella administrativa lösningar och alternativa anslutningsformer.
- *För det fjärde* bör villkoren för medlemskapet i SISU ses över, inte minst mot bakgrund av att SISU som idrottens studieförbund enbart tar på sig uppdrag inom idrottsrörelsen.

Mot ovanstående bakgrund är det RS och FS mening att – i avvaktan på en ny definition av idrott samt reviderade kriterier, villkor och anslutningsformer – samtliga medlemsansökningar bör läggas ”vilande” och prövas först vid RIM 2019. I formell mening kommer RS/FS därför föreslå att samtliga medlemsansökningar återremitteras för beredning utifrån nya förutsättningar, och att prövningen vid RIM 2019 får ske utifrån dessa.

Utgångspunkten i det kommande förslaget om nya förutsättningar för medlemskap i RF, och därmed SISU, måste utgå från de intentioner som finns i det pågående strategarbetet mot 2025.